

Győri Ítéltábla

Gf.II.20.094/2020/7/I.

A Győri Ítéltábla a dr. Móricz Zoltán ügyvéd (Helység1,) által képviselt **Helység1-i Szennyvíztisztító Szolgáltató Kft. „f.a.”** (Helység1, helyrajzi szám) felperesnek a dr. Strausz Éva ügyvéd (Helység1,) által képviselt **Helység1-i Víz-, Csatorna- Hőszolgáltató Kft.** (Helység1,) **alperes** ellen szennyvíztisztítási díj megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2020. május 19. napján kelt 4.G.40.078/2020/5. számú ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt előterjesztett, 10. sorszám alatt kiegészített, a felperes által 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán – tárgyalás alapján – meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperest terhelő kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja 2016.01.01. napja.

Az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezéseit megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 4.040.000,- (Négymillió – negyvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 1.270.000,- Egymillió – kettőszázhetvenezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá az állam javára az illetékügyben eljáró adóhatóság felhívására 2.500.000,- (Kettőmillió – ötszázezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. február 1-jétől a Helység1-i Szennyvíztisztító Művet – a továbbiakban szennyvíztisztító telep -, az alperes pedig az azzal műszaki egységben levő csatornahálózatot üzemeltetette. A szennyvíztisztító telep, valamint az alperes által üzemeltetett ivóvíz- és szennyvízelvezetés - mint egymáshoz csatlakozó közüzemek - egy műszaki egységet képeznek, a szennyvízbeocsátási ponton veszi át felperes az alperesi hálózatról a szennyvizet.

A felek együttműködése során számos probléma, jogi vita keletkezett, több ízben peres eljárásra került sor. A Fejér Megyei Bíróság 2008. november 11-én kelt

15.G.40.055/2006/105. sz. ítéletével (G.40.002/2015/1/F/3. alatt csatolva) a peres felek között **szennyvíz átadás-átvételi szerződést hozott létre. (I. szerződés)** A Helység1-i Városi Bíróság P.20.071/2004/50. sz. határozatában megállapította, hogy **a felperes nem minősül közüzemi szolgáltatónak**, így a fogyasztók felé nem számlázhat, erre a szerződéskötési kötelezettséggel terhelt alperes jogosult a szennyvíztisztítási díj és a szennyvízelvezetés - mint közüzemi szolgáltatás - kapcsán. A helyi önkormányzat, mint árhatóság, rendeletben külön-külön állapította meg a szennyvízelvezetés és a szennyvíztisztítás díját.

A felek között 2012. szeptember 1-jén **szakszemélyzet biztosítására vonatkozó vállalkozási szerződés (II. szerződés)** jött létre. Ennek alapján **havi 4.500.000.- forint + áfa** vállalkozási díj ellenében az alperes határozatlan időtartamra kötelezettséget vállalt a felperes által üzemeltetett szennyvíztisztító telep műszaki vezetői, diszpécser, lakatos, műszerész, gépész szakszemélyzete biztosítására. (G.40.002/2015/4)

A felek között 2012. szeptember 15-én **vállalkozási szerződés (III. szerződés)** jött létre **üzemeltetői-karbantartási feladatokra**. Az alperes a felperestől - teljes körű munkajogi jogutódlás biztosítása mellett - 2012. szeptember 15. napjától átvett az állományába 14 (különbféle **üzemeltetéshez** kapcsolódó, megfelelő végzettséggel rendelkező, korábban a felperesnél is üzemeltetői feladatokat ellátó) munkavállalót. Az alperes a szerződésben kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperestől átvett munkavállalókat a felperes vállalkozási telephelyén (szennyvíztisztító telep) foglalkoztatja üzemeltetési munkakörben, egyben kijelentette, hogy az üzemeltetéshez, karbantartáshoz szükséges anyagokat a szerződés mellékletében szereplő táblázat alapján az üzemeltetéshez biztosítja. Az alperes a felmerülő **karbantartási feladatokat** a törzsállományban lévő műszerész, villanszerelő, vízvezeték szerelő, fűtésszerelő, csatorna-közműves, csatorna-hálózat üzemeltető és az üzemeltetési, karbantartási feladatok ellátásával képes szakemberekkel végzi. Az alperes vállalta a szennyvíztisztító folyamatos üzemeltetéséhez a rendszeres karbantartási munkák, a működéshez szükséges vegyszerek, a szennyvíziszap elhelyezését, a kommunikáció biztosítását, valamint a munkavédelemmel kapcsolatos feladatokat. Ennek során közvetlenül köti meg a szolgáltatókkal, beszállítókkal a szerződéseket és ennek megfelelően a szerződés **mellékletében foglalt díjakat számlázza** a felperes felé havonta. Az alperes által megkötött szerződéseknek megfelelően **a teljesítésigazolásban meghatározott havi átalánydíj megállapítását fogadják el** a felek oly módon, hogy **az időszak végén egy összegben számlázzák ki az időszaki teljesítményt**. A szerződő felek 2013. január 1-jén, illetve ezt követően minden év január 1-jén a szerződés mellékelt táblázatában foglalt beszállítói árakat felülvizsgálják és a teljesítési igazolásokat évente egyszer, a mindenkor érvényes melléklet szerint készítik el.

A felek között 2012. október 17-én **bérleti szerződés (IV. szerződés)** jött létre a felperes - mint bérbeadó - tulajdonát képező Volkswagen típusú személygépkocsi vonatkozásában havi 50.000.- forint + áfa bérleti díj ellenében. (G.40.002/2015/7)

A peres felek **2013. május 24-én szennyvíz átadás-átvételi megállapodást (V. szerződés)** (G.40.002/2015/1/F/4) kötöttek, azzal, hogy az 2013. január 1-jétől lép hatályba. A szerződésben foglaltak alapján **a felperes köteles a közműves szennyvíztisztítás, mint közüzemi tevékenység ellátására**, melynek során a szennyvíztisztító telepet szakszerűen üzemelteti, karbantartja. A felperes az átvett szennyvíz tisztításáért szolgáltatási díjra jogosult. **Az alperes**, mint víziközmű létesítmény üzemeltetésével ivóvíz szolgáltatást és

szennyvízelvezetést - mint közszolgáltatást - végző **köteles a szennyvíztisztítási szolgáltatásért szolgáltatási díjat fizetni a felperes részére.** Az alperes adatokat szolgáltat és kintlévőséget kezel, melyekért **adatszolgáltatási díjat és elszámolási díjat** számol fel a felperes felé külön megállapodás alapján.

A szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás díját hatósági árként kormányrendelet állapítja meg. Az alperes közüzemi közszolgáltatónak minősül, ezért víziközművet igénybe vevő fogyasztók kötelesek szerződést kötni az alperessel, illetve az alperest is szerződéskötési kötelezettség terheli a fogyasztókkal szemben. Emiatt a szennyvízelvezetési és szennyvíztisztítási díjat az alperes jogosult és köteles érvényesíteni a fogyasztókkal szemben. Az alperes saját nevében bocsát ki **összevont számlát** a fogyasztók felé az ivóvíz, szennyvízelvezetési, szennyvíztisztítási és kezelési szolgáltatásokkal kapcsolatban, majd elkészíti a tárgyhónapban kiadott ivóvíz, szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás szolgáltatási számlák alapján az **összesített árbevétel adatokat**, ezért **külön megállapodásban rögzített díjazásra jogosult.**

Az utóbbi adatok felhasználásával a felperes havonta jogosult szennyvíztisztítási szolgáltatási díjat számlázni az alperes felé. Az így számlázott díjat az alperes köteles kiegyenlíteni oly módon, hogy a számlázási hónapot követő hónap 30. napjáig a saját kimutatása szerinti **ténylegesen befolyt díjat veszi figyelembe az átutalás alapjaként, melybe jogosult a két fél között érvényben levő szerződés szerinti díjakat és az adatszolgáltatási díjat beszámítani.** Az alperes részéről átutalandó összeg akként alakul, hogy a fogyasztóktól befolyt (az alperes kimutatása szerinti) szennyvíztisztítási díjat csökkenti a két fél közötti szerződések alapján az alperest megillető díj és az adatszolgáltatási díj. A szerződés melléklete szerint a szennyvíztisztításhoz kapcsolódó számlakészítés, kezelés és adatszolgáltatás díja 4.018.640.- forint + áfa/hó, a folyószámla és díjhátralék kezelési díj 1.071.065.- forint + áfa/hó. (G.40.002/2015/4)

A felek közötti együttműködés nem a fenti szerződéseknek megfelelően zajlott. Az alperes szerződésben foglalt kötelezettsége ellenére első ízben csupán 2014. január 9-én szolgáltatott adatot a felperes részére, illetve havi adatszolgáltatási kötelezettségének ezt követően sem tett eleget. Ennek ellenére a felperes által számlázott szennyvíztisztítási díjakkal szemben minden esetben beszámítással élt, melynek eredményeképpen folyamatosan azt mutatta ki, hogy nincs tartozása a felperes felé. Beszámítási nyilatkozataihoz nem csatolta az azt alátámasztó költség számlákat, ezért a felperes az alperesi beszámításokat csak részben fogadta el. Üzemeltetési és karbantartási költségeit alátámasztó bizonylatait sem csatolta, így nem valósulhatott meg a felek között a szerződésükben rögzített teljesítésigazolás.

A bizonylatokkal alá nem támasztott, illetve a felperes által teljesítési igazolással el nem ismert költségek felmerülését a felek között vitás maradt, a bizonylatok csatolására csak a per során - a bíróság felhívása alapján - került sor, ezután a felperes a bizonylatok (költségek) egy részét elfogadta. Az alperesi teljesítés elmaradása miatt a felperes 2019. évben felszámolás alá került.

Felperes módosított keresetében (G.40.038/2017/13.) a 2013. január 1. és 2016. december 31. közötti időszak (négy év) szennyvíztisztítási díja címén – az elismert alperesi teljesítés levonásba helyezésével – 565.527.736,- Ft és annak 2016.01.01. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a I. szerződés, illetve a V. szerződés 2.1.3., 2.2.5. és 3.6. pontja, valamint a 2011. évi CCIX. törvény 67. §-a, illetve a 38/1995. (IV.5.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése alapján. (A kereset módosításait a G.40.002/2015/11 és 16., illetve a G.40.038/2017/6/III. és 6., illetve 13. sorszám alatti beadványok tartalmazták.)

Arra hivatkozott, hogy a számlázott szennyvíztisztítási díjjal szembeállított - általa el nem ismert - költségek vonatkozásában az alperes beszámítása nem alapos. 2019. február 22. napjával felszámolás alá került, a beszámítani kívánt követeléseit az alperes hitelezői igényként nem jelentette be, így (jogvesztés folytán) alanyi joga is megszűnt azok érvényesítésére.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott az V. szerződés alapján csak a neki megtérült szennyvízdíjjal köteles elszámolni. A megtérülés mértékére vonatkozóan megbízottja a Zrt1. által szolgáltatott adatok irányadók. Mivel 331.174.466,-Ft fogyasztók felé számlázott szennyvízdíj nem térült meg, így ezen összeg erejéig elszámolási kötelezettség nem terheli. A nem vitásan megtérült szennyvíztisztítási díjat pedig azért nem érvényesítheti vele szemben a felperes, mert a felek közötti megállapodások költségeinek (adatszolgáltatási és hátralékkezelési díj, bérleti díj, szakszemélyzet biztosításának költsége, karbantartás és üzemeltetés költsége) díjból történő levonására (beszámítására) jogosították fel. A karbantartási és üzemeltetési költségek tekintetében az V. szerződés melléklete szerinti táblázat alapján állította ki számláit (átalánydíj jelleggel), ami az év végén korrigálásra került a ténylegesen felmerült költségekkel. Az általa a különböző tevékenységi körökhöz beszerzett anyagok, eszközök - felosztó kódok, munkaszámok alapján - lebonthatóak voltak csak a szennyvíztisztításhoz rendelhető költségekre. Mivel már a felperes felszámolásának elrendelését megelőzően beszámítással élt, így alanyi joga a hitelezői igénybejelentés elmaradása ellenére nem szűnt meg, s beszámítási jogát a felek megállapodása sem korlátozza.

* * *

A felperes az alperesi védekezés és az alperes által csak a perben csatolt bizonylatok alapján módosított keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes által szolgáltatott adatok alapján – de a szennyvíztisztítási díj megtérülésére vonatkozó, illetve a beszámításra alapot adó költségek ismerete nélkül - számlázta a hatósági áras szennyvíztisztítás díját. **Vitatta, hogy az alperes által közölt szennyvízdíj megtérülési adatok valósak** a fogyasztók részéről ki nem egyenlített díj tekintetében, mely volumen tekintetében az alperes - az V. szerződésre hivatkozással - szennyvíztisztítási díjat nem kalkulált.

Az alperes szolgáltatásai vonatkozásában - a szerződések tartalmának megfelelő - **elszámolás az alperes hibájából nem jött létre**, mert az alperes úgy élt beszámítással, hogy nem csatolta a szolgáltatás elvégzését, mibenlétét és összegét igazoló bizonylatait, emiatt a beszámítást csak részben tudta elfogadni, s módosított keresete a különbözetten alapul.

Az alperes által beszámított **bérleti díjat** és a **szakszemélyzet költségét** nem vitatta. A felek között **mobiltelefon használat** költségének megtérítésére vonatkozó megállapodás nem jött létre, így annak **70.513,-Ft** összegű költsége nem számítható be. **A számlázás díja** kapcsán előbb arra hivatkozott, hogy a Fejér Megyei Bíróság 15.G.40.055/2006/105. számú ítélete alapján csak egy számla kiállítási költségeit számlázhatta volna az alperes, illetve arra, hogy bár 2013. évre két szerződés (I. és V. szerződés) is szabályozta a felek jogviszonyát és a számlázott összegről szóló V. szerződés - szövegezése szerint - 2013. január 1. napjától volt hatályos, az visszamenőlegesen nem, csak 2013. júniusától alkalmazható. A számlázási díjjal szemben érvénytelenségi kifogással is élt, álláspontja szerint a havi bruttó 6.463.925 forint díj eltúlzott, a Ptk.201.§. /2/ bekezdése alapján a megállapodás e része érvénytelen. Ez az összeg egyrészt a két számla kiállításának indokolatlan költsége miatt nem reális, de önmagában is túlzott. Emiatt a Fejér Megyei Bíróság előtt 15.G.40.169/2009. számon folyamatban volt perben született (nem jogerős) ítélet alapjául szolgáló szakértői vélemény számításainak felhasználásával (az I. sz. alperesi beszámításban szereplő) 77.567.104 forintból 57.142.471 forintot ismerte el. **Utóbb akként nyilatkozott, hogy a számlázási díjat is elismeri.** (G.40.038/2017/4. jkv.)

Az **üzemeltetési és karbantartási költség**re vonatkozó alperesi igényt csak abban a részében ismerte el, amelyre – álláspontja szerint – az alperes igazolta a munkálatok, a költségek felmerültét. Az első alperesi beszámítás (1.sz.) kapcsán egy **58.487.752,- Ft** összegű tételt arra figyelemmel vitatott, hogy az annak alapjául szolgáló megállapodások érvénytelenségének megállapítása iránt indított per van folyamatban a Székesfehérvári Törvényszéken G.40.008/2015.számon. A 2. sz. beszámítása (2014. június 18.) érvénytelen, mert nem az alperes törvényes képviselője írta alá. **Kifogásolta, hogy az alperes nem csupán a per tárgyát képező időszakra vonatkozóan élt beszámítással**, hanem a későbbi időszakok (2017-2018.) költségei vonatkozásában is, mely nem vehető figyelembe, mert a későbbi időszak díjai nem minősül lejárnak.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 179.869.847,- Ft-ot és annak 2015. január 1. napjától számított törvényes kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, s megállapította, hogy mindkét fél viseli saját költségét.

Határozata indokolásában arra hivatkozott, hogy az elszámolásra az alperes hibájából nem került sor. Az alperes a pert megelőzően megfelelő adatközléssel, tételes elszámolással nem élt a felperes felé, így a felperes teljesítésigazolási kötelezettségét sem tudta gyakorolni és számláit sem tudta kibocsátani. Alperes még a per alatt tett vállalása ellenére sem számolt el a felperessel, emiatt a per tárgyát képező négy éves időszak vonatkozásában a bíróságra hárult az elszámolás.

Abból indult ki, hogy a felperes (2013. évre 401.343.475,- Ft, 2014. évre 449.192.426,- Ft, 2015-2016., évekre 945.208.240,- Ft,) összesen **1.795.744.141,- Ft** szennyvíztisztítási szolgáltatási díjat számlázott az alperes felé.

A szennyvíztisztítási díjjal szemben elszámolni kívánt alperesi költségek kapcsán a bírói gyakorlatra (BH2012.243.; BDT2017.3753.) hivatkozással nem osztotta a felperes azon jogi álláspontját, hogy az alperesnek követelését hitelezői igényként be kellett volna jelentenie a felszámolási eljárás során és ennek elmaradása az alperes oldalán alanyi jog megszűnésével jár.

Emiatt az alperes beszámításait érdemben vizsgálta, s a **szennyvíztisztítási díjat csökkentő tételként vette figyelembe az alábbiakat (I.-IV.),** s csak a különbözetben marasztalta szennyvíztisztítás szolgáltatási díj címén az alperest.

I. A felektől független harmadik személynek tekintett Zrt1. adatközlését (A/25/1.) elfogadva, megállapította, hogy a **pénzügyileg nem térült szennyvízdíj 331.174.466,- Ft**, ennek kapcsán a további (szakértői) bizonyítást szükségtelennek minősítette.

II. Mivel a felperes a per folyamán **227.177.429,- Ft**-ot Helység1 Önkormányzatára **engedményezett**, e tételt is levonta (G.40.038/2017/6.).

III. Az alperes első 5 beszámításából (2014. március 31.; 2014. június 18.; 2014. október 1.; 2014. november 25.; 2015. március 2.) az alábbi bontásban összesen **265.058.728 Ft**-ot vont le a számlázott szennyvízdíjat csökkentő költségként:

Az 1. beszámítás kapcsán 77.567.104,- Ft számlakészítési díjat, 571.500,- Ft bérleti díjat, 46.756.655,- Ft szakszemélyzet biztosítási díjat (1/F/33.). A felperes érvelésével szemben az V. szerződés alapján elfogadta, hogy az alperes hátralékkéssel kapcsolatos költséget is érvényesíthet

A 2. beszámítás kapcsán 27.559.635,- Ft számlakészítési díjat, 190.500,- Ft bérleti díjat, 21.823.335,- Ft szakszemélyzet biztosítási költséget.

A 3. beszámítás kapcsán 22.047.708,- Ft számlakészítési díjat, 254.000,- Ft bérleti díjat és 22.860.000,- Ft szakszemélyzet biztosítási díjat.

A 4. beszámítás kapcsán 5.477.341,- Ft szakszemélyzet biztosítási díjat.

Az 5. beszámítás kapcsán 16.535.781,- Ft számlakészítési díjat, 23.097.659,- Ft szakszemélyzet biztosítási díjat, 317.500,- Ft bérleti díjat.

IV. A felperes további elismerései alapján a következő tételeket fogadta el:

1. G.40.002/2015/11. számú beadványban megjelölt 1.572.658,- Ft 2013. évi karbantartási-üzemelési költséget, 125.421.836,- Ft-ot anyagfelhasználás címén, a 2014. évi karbantartási-üzemelési költségből 11.997.185,- Ft-ot, a 2014. évi alapanyag költség címén 126.349.547,- Ft-ot, azaz összesen **265.341.226,-ft-ot**.

2. A G.40.002/2015/16. számú beadvány alapján 11.430000,-Ft-ot, illetve 127.000,-Ft bérleti díjat. A 2015. október 1-i beszámításból 79.275.000,- Ft üzemelési-karbantartási költséget, a 2016. január 28-i beszámításból 33.807.642,- Ft üzemeltetési és karbantartási költséget, a 2016. április 1-jei beszámításból 45.830.642,- Ft üzemeltetési karbantartási költséget, a 2016. július 20-i beszámításból 34.433.966,- Ft üzemeltetési és karbantartási költséget, a 2017. január 27-i beszámításból 68.504.381,- Ft üzemeltetési és karbantartási költséget, azaz összesen **273.408.631,-Ft-ot**.

3. A G.40.038/2017/13. szám alatti beadvány alapján 2015. évre 122.325.008,- Ft, 2016. évre 72.901.054,- Ft üzemeltetési és karbantartási költséget, azaz **195.226.062,-Ft-ot** vont le.

4. Levonásba helyezte - a felperes által a szerződések érvénytelenségére hivatkozással vitatott - **58.487.752,- Ft-ot**. Arra hivatkozott, hogy a Székesfehérvári Törvényszék 32.G.40.008/2015/11. sorszám alatti, a felperes érvénytelenség iránti keresetét elutasító ítélete a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.663/2015/6. szám alatti ítéletével jogerőre emelkedett (G.40.038/2017/1.).

Nem találta alaposnak az alperes azon beszámítását, melyben a per tárgyát képező időszak után (2017., 2018. években) felmerült költségeket érvényesített, mert az V. szerződés 3.6. pontja alapján szerint ezek nem minősülnek lejártnak, csak akkor lennének esedékesek, ha ugyanerre az időszakra vonatkozóan a felperes szennyvíztisztítási díjra vonatkozó számláit kiállította volna az alperessel szemben.

A központi igazgatás részköltségeit arra hivatkozással nem találta felszámíthatónak, hogy a felek megállapodása ilyen (levonható) költségnemet nem tartalmazott.

Az üzemeltetési és karbantartási költségeket - a bizonylattal való alátámasztás és a teljesítésigazolás hiányában - csak a fenti elismerések szerint fogadta el levonható tételként. Rámutatott, hogy az üzemeltetési-karbantartási költségek felmerülése tárgyában lefolytatott tanúbizonyítás nem igazolta azt, hogy az érvényesíteni kívánt költségek a szennyvíztelepen merültek fel, s a konkrét számlák összecszerűségét, sem. Éppen e célt szolgálta volna a felek szerződésében kikötött éves teljesítésigazolás, melynek elmaradása miatt - évekkel később - a bírósági eljárás során már az egyes költségtételek bizonyítása nem lehetséges. Emiatt mellőzte további tanúk meghallgatását, figyelemmel arra, hogy az addig meghallgatott tanúk vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a szennyvíztisztító telepen az anyag- és munkaerő felhasználás pontos volumene utóbb ilyen módon már nem rekonstruálható.

Nem fogadta el alperes azon hivatkozását, hogy 2014. március 30-án - folyószámla rendezése címén - **17.468.241,- Ft-ot** megfizetett volna a felperesnek. A teljesítés tényét a felperes nem ismerte el, az alperes bizonyítani nem tudta.

Az 1. beszámításból nem fogadta el a tovább számlázott díj címén felszámított **70.513,- Ft** telefonköltséget, mert annak mibenlétét, jogalapját ésösszepszerűségét az alperes nem igazolta.

Az 1. beszámítás kapcsán – a IV.4. pontban foglaltakkal ellentétesen – arra is hivatkozott, hogy amiatt nem fogadta el az „**egyéb**” (engedményezés, kamat) megnevezésű **58.487.752,- Ft** követelést, mert azt a felperes nem ismerte el, alperes nem igazolta. Az alperes több beszámítási nyilatkozatában is szereplő **közüzemi szolgáltatás** címén levont összegeket – beazonosíthatóság hiányában – nem találta levonhatónak.

A marasztalás tőkeösszege után a rPtk. 301/A. § (2) bekezdése alapján - a négy éves időszak szempontjából - középarányos (2015. január 1.) késedelmi kamat fizetési kezdő időpont alapul vételével kötelezte az alperest késedelmi kamat megfizetésére.

A módosított kereseti kérelemhez viszonyítottan a felperest 1/3-ad részben tekintette pernyertesnek, s ugyanilyen arányúnak minősítette a felek által előlegezett perköltséget is, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján akként határozott, hogy mindegy fél viseli a saját költségét.

* * *

Alperes fellebbezésében elsődlegesen - az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatásával - a kereset teljes elutasítását kérte, arra hivatkozva, hogy nem tartozik a felperesnek, mert a per során becsatolt bizonylatok és beszámításai folytán igazolt, hogy tartozása megszűnt.

Másodlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte. Az ügy érdemi elbírálásra kiható eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel a tényállást, a hiányosan megállapított tényállás a bizonyítás eredményével és a per irataival ellentétes. Az elsőfokú bíróság a felek (különösen az alperes) által előterjesztett bizonyítási indítványokról nem döntött, azok teljesítését indokolás nélkül mellőzte. Az elsőfokú ítélet számszaki szempontból is megalapozatlan, az egyes tételek konkrét összegét nem jelöli meg, számítási módja követhetetlen és ellenőrizhetetlen.

Az üzemeltetési és karbantartási költségek felperes által el nem ismert részét minden alap nélkül hagyta figyelmen kívül az elsőfokú bíróság. E költségeket bizonylatokkal támasztotta alá 2015. április 1., 2015. április 7., 2015. június 10.-i beadványaiban. Pontos levezetést készített, melynek hatására a felperes egyes – korábban vitatott – tételeket el is ismert. Az elsőfokú ítélet is elismeri, hogy e költségek nyilván felmerültek, mellőzésüket az éves elszámolás hiányával és a bizonyítási nehézségekkel indokolta. Az éves elszámolás azonban nem csupán az alperes feladata volt, ehhez szükség lett volna a felperes együttműködésére is, aki azonban nem kért semmilyen tájékoztatást. Nem tulajdoníthatott volna az elsőfokú bíróság a felperes pusztá nyilatkozatának nagyobb jelentőséget, mint az alperes által csatolt okiratoknak és a felajánlott bizonyításnak.

Az, hogy a vitatott karbantartási munka szükségszerű volt és teljesült-e, **szakértői kérdés**. Kérte is a per során, hogy kerüljön sor a szennyvíztisztító telep műszaki bejárására, melyre szakértő tanút vállalt előállítani (2015. október 8. napján előterjesztett bizonyítási indítvány). Egy folyamatos szolgáltatás éves karbantartási költsége nagyságrend szintjén nem eltérő, az egyes években közel azonos, s erre a helyszíni szemle adatai alapján is következtetni lehetett volna. Emiatt minden alap nélkül utasította el az elsőfokú bíróság bizonyítási indítványát, s azt sem indokolta, hogy amennyiben egy év elteltével utólagosan ellenőrizhető lett volna (teljesítésigazolás formájában) a karbantartási költség, miért ne lenne az kontrollálható több elteltével is.

Az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja miatt mellőzte a **2017.-2018. évben felmerült alperesi költségek beszámítását**. Az V. szerződés 3.6. pontja nem a beszámítás jogát korlátozta, csupán a felperes viszonylatában jelent korlátot, annyiban, hogy a felperes csak az alpereshez a fogyasztóktól befolyt összeg alapján volt jogosult számlát kiállítani, azaz a számlázható összeg volt a felperesi oldaláról korlátozott, aminek nem tulajdonítható az alperesi beszámítás jogát korlátozó hatás, az nem tekinthető joglemondásnak. Megjegyezte, hogy maga a felperes sem az elsőfokú bíróság által alapul vett okból vitatta a beszámítást. Figyelembe veendő az is, hogy a hatósági áron felüli profit kizárólag a felperest illethette meg, a szerződések alapján viszont a szennyvíztisztítási tevékenységet ténylegesen ő látta el. Bevétel hiányában költségeit nem is érvényesíthetné, ami képtelenség.

Törvénytörően mellőzte az elsőfokú bíróság a **központi igazgatási rész költség elszámolását** (23. bekezdés). Az alperes látta el a szennyvíztisztítással kapcsolatosan szükségszerűen felmerülő stratégiai és operatív feladatokat is, s ez meghaladta a szerződésben vállalt a technológiát kezelő szakszemélyzet kompetenciáját. Az alperes közüzemi és közszolgáltatási tevékenységét, azon belül annak ráfordítását és eredményét, tevékenységenként elválasztva köteles nyilvántartani, beszámolóit is így készíti el. Önköltségszámítási szabályzata 24-26. oldala tartalmazza a számítás módját. Nemcsak a perbeli tevékenysége, hanem egyéb tevékenysége (a közcélú ivóvízszolgáltatás; a szennyvíz-elvezetés; illetve a távhőszolgáltatás) díja is tartalmaz központi igazgatási költségelemet, amit a hatóság is figyelembe vesz a hatósági ár képzésénél. Megjegyezte, hogy más - előre nem nevesíthető - költségek is szerepelnek beszámításaiban, melyek nem szerepelnek a szerződéseikben, a felperes részéről mégis elismerésre kerültek.

Rámutatott, hogy feloldhatatlan ellentmondás áll fenn az elsőfokú ítélet 7. oldal (32.) és (38.) bekezdése között az 58.487.752,- Ft-os tétel beszámítása vonatkozásában. Az első beszámításában (2014. március 31.) szereplő 58.487.752,- Ft mibenlétét 2015. április 1. napján kelt nyilatkozata (G.40.002/2015/6. sorszámú beadvány) 3. pontjában részletezte, és csatolta a kapcsolódó számviteli bizonylatokat. A további beadványaiban a felperes ezt már csak azért vitatta, mert a követelés alapjául szolgáló megállapodás érvénytelensége iránt per volt folyamatban, e keresete azonban elutasításra került. A tétel mögötti teljesítések mindegyike felperes utasításán, vagy a vele való megállapodáson alapul, illetve azt alperesi banki átutalások igazolják, köztük vannak olyanok is, melyek szerint közvetlenül a felperesi számlára történt a teljesítés.

Tévesen utasította el az elsőfokú bíróság a 2014. március 30-án folyószámlára történ utalással rendezett **17.468.241,- Ft** elszámolására vonatkozó igényét. Ezt a felperes amiatt vitatta, mert állítása szerint nem tudja, hogy mit foglal magába, majd később az alapul

szolgáltató szerződések érvénytelenségére hivatkozott. Érdemi ellenkérelmében és mellékleteiben igazolta követelését, a kapcsolódó főkönyvi kartont is csatolta. Ezzel egy túlfizetést rendezett, a DSZS120058. sorszámu felperesi számla alperes által késve megismert sztornózása kapcsán került sor a teljesítésre.

Sérelmezte a **70.513,- Ft** továbbszámlázott telefonköltségre vonatkozó igénye mellőzését (2014. március 31-i 1. számú beszámítás tétele). A telefonköltség tevékenység ellátásához szorosan kapcsolódott, annak számláját csatolta. A több beszámításában is szereplő **közüzemi szolgáltatás** címen megjelölt követelés mellőzése is törvénysértő. 2015. április 1-jén kelt beadványához (G.40.002/2015.) mellékelte az igény alapját képező számviteli bizonylatokat, ezek között fellelhető a felperes székhelyén, mint fogyasztási helyen lévő hiteles mérő által mért vízmennyiség is. A számlákon vevőként felperes szerepel, a fogyasztási hely a vevő székhelye, a számlákat a felperes befogadta, szerepelnek könyveiben, emiatt iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy nem állapítható meg, hogy a közüzemi szolgáltatási díj mit tartalmaz.

Megalapozatlan az elsőfokú ítélet **kamatfizetésre** vonatkozó rendelkezése és annak kezdő időpontja is. Minden alapot nélkülöz az a megállapítás, hogy az alperesi részkésedelmek eltérő időpontúak voltak, és az alperes már a perbeli időszak elején késedelembe esett, mely késedelve mindvégig fennállt. Ez a szolgáltatási-vállalkozási szerződés 3.6. pontja alapján sem lehetséges.

Téves az elsőfokú ítélet **perköltségre** vonatkozó rendelkezése is. A módosított felperesi kereset 565.527.736,- Ft volt. Ezt a perértéket kellett volna alapul venni a pernyertesség-pervesztesség arányának megállapításánál. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság, noha a felperest csupán 1/3-ad részben találta pernyertesnek, mégis úgy rendelkezett, hogy a felek költségeiket maguk viselik.

* * *

Felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet a módosított keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte.

Az elsőfokú bíróság lényeges - a másodfokú eljárásban nem orvosolható - eljárási szabálysértéseként hivatkozott arra, hogy **nem biztosította az elsőfokú bíróság** a G.40.038/2017/45. sorszám alatti végzés alapján (a 74/2020. (III.31.) Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése szerint) előterjesztett **alperesi nyilatkozat megismerhetőségét**, az egészségügyi veszélyhelyzetre tekintettel pedig iratbetekintésre nem volt lehetősége.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság eljárása nem felel meg a Pp. 218. § (2) bekezdésében és a Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltaknak **két - azonos napon kelt, azonos számú - ítélet került kézbesítésre** az egyik indokolás nélkül, a másik indokolással ellátva. Az általa eltúlzottnak minősített számlakibocsátási díj tekintetében **szakértő kirendelését kérte** (G.40.002/2015/11. sorszám alatti előkészítő irat 19. oldala) bizonyítási indítványa teljesítését az elsőfokú bíróság minden indokolás nélkül mellőzte.

Az elsőfokú ítélet sérti az ítélet teljességének elvét (Pp. 213. § (1) bekezdés). Figyelmen kívül hagyta az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezése kapcsán, hogy 1.500.000,- Ft illetéket a felperes előlegezett. Mivel nem le nem rótt illetékről van szó, arról a másodfokú bíróság sem határozhat hivatalból a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján. Iratellenes az elsőfokú ítélet azon hivatkozása is, hogy a perköltséget 1/3-ad arányban előlegezte a felperes, hiszen az illeték megfizetésével a teljes eljárási költséget ő előlegezte.

Érdemben is jogsértő az elsőfokú bíróság döntése. A kereset alapját képező számlák az alperes adatközlésén alapulnak mind a mennyiség, mind a megtérülés vonatkozásában. Az alperes által közölt adatok azonban a per folyamán megkérdőjeleződtek. Az elsőfokú bíróság az alperes megbízottja a Zrt1. A/25/1. alatt csatolt adatszolgáltatását törvénysértően fogadta el a megtérülés bizonyítékeként (elsőfokú ítélet 5. oldal 18. bekezdés, 6. oldal 1. bekezdés). Az adatszolgáltatásra díjazás ellenében volt köteles az alperes. A Zrt1. pedig az alperes vonatkozásában fennálló személyi összefonódások miatt nem tekinthető független harmadik személynek. A megbízott által szolgáltatott adatokat tanúvallomással is igazoltan (tanú alperesi alkalmazott vallomása) minden ellenőrzés nélkül használta fel az alperes. Ez is azt indokolja, hogy ne kerüljön levonásra a felperesnek járó összegből a 331.174.466,- Ft az alperes által meg nem térültnek állított, de e téren bizonyítatlan szennyvíztisztási díj. Éppen e bizonyítatlanság miatt terjesztett elő az alperes könyvszakértői bizonyítási indítványt (G.40.002/2015/18. számú jegyzőkönyv 1. oldala), szakértő kirendelésére azonban nem került sor.

Az alperesi igények beszámítása a Cstv. 36. §-át és 38. § (3) bekezdését sérti. Az alperes a beszámítani kívánt követelését a jogvesztő határidőben a felszámolónak nem jelentette be, így nem minősül a felperes hitelezőjének. Az elsőfokú bíróság a **2. beszámítás** (2014. június 18.) vonatkozásában nem vette figyelembe azt sem, hogy az **nem az alperes törvényes képviselőjétől származó** és egyebekben is teljesítésigazolással nem bíró és alapdokumentációval alá nem támasztott alperesi követelést számolt el.

Több ponton is iratellenes az elsőfokú ítélet indokolása. Az **1. beszámítás vonatkozásában** 77.567.104,- Ft számlakészítési díj elismerését tünteti fel, holott az elismert összeg 57.142.471,- Ft volt (G.40.002/2015/5. szám alatti beadvány 3. oldal). A **2. beszámítás** vonatkozásában 27.559.635,- Ft-ot rögzít az elsőfokú ítélet, ezzel szemben a fenti előkészítő irat 2.1. pontja szerint az elismert összeg 23.809.360,- Ft. A **3. beszámítás** vonatkozásában 22.047.708,- Ft helyett a ténylegesen elismert összeg a fenti előkészítő irat 3.1. pontja szerint 19.047.488,- Ft volt.

A 2013.-2014. évek vonatkozásában G.40.002/2015/11. és 16., 25. alatti, illetve G.40.038/2017/3. sorszám alatti beadványaiban; a 2015.-2016. évek vonatkozásában a G.40.038/2017/3. sorszám alatti és 13. sorszám alatti beadványaiban kifejtette miért nem ismeri el az alperesi igényt. **A vitatott tételek jogalapját, összecszerúségét az alperes nem tudta igazolni.** Önmagában egy beszámítást közlő levél alapján az elsőfokú bíróság nem tekinthette volna létező, fenn is álló és lejárt - azaz beszámítható - követelésnek az alperesi igényt.

A hátralékkészítési díj vonatkozásában 2013. május 23-ig - ahogy G.40.002/2015/5. sorszám alatti beadványa 1.4. pontjában is kifejtette – a I. szerződés irányadó a felek jogviszonyára. E

szerződés szerint csak egy darab számlát kellett volna az alperesnek kiállítania a fogyasztók felé és így csak annak költségeit számlázhatta (számíthatta be). Az V. szerződésben e kérdésben visszamenőlegesen nem állapodhattak volna meg a felek. A számlázási és hátralékkezelési díj mértékét a Fejér Megyei Bíróság előtt 15.G.40.168/2009. számon folyamatban volt perben beszerzett szakértői vélemény alapján részben elismerte, ezt meghaladó díjra az alperes nem jogosult. A Ptk. 201. § (2) bekezdés és 236. § (2) bekezdése alapján érvénytelenségi kifogást is előterjesztett, melyet az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe.

Az elsőfokú ítélet **perköltségre** vonatkozó döntése is téves, figyelmen kívül hagyja, hogy a perre kizárólag az alperes magatartása adott okot (Pp. 80. § (2) bekezdés), emiatt a teljes perköltség megfizetésére kellett volna az alperest köteleznie. Keresete az alperes adatszolgáltatásain nyugodott, a per előtti és a per alatti egyeztetések az alperesi együttműködés hiánya miatt nem vezettek eredményre, emiatt volt szükséges a kereset többszöri módosítása is. Az elsőfokú ítélet 5. oldal 16. bekezdése lényegében ezt meg is állapítja, mégsem alkalmazza a Pp. 80. § (2) és (6) bekezdését.

* * *

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet felperesi fellebbezéssel, míg a felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet alperesi fellebbezéssel érintett rendelkezései helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy az V. szerződés 3.6 pontja kifejezett rendelkezést tartalmaz a beszámítható alperesi igények vonatkozásában. Az alperesre irányadó számveteli rendelkezések, illetve az alperes saját Önköltségszámítási szabályzata a felek elszámolását nem befolyásolják. Az üzemeltetési és karbantartási költségek kapcsán a bizonyítás kizárólag az alperest terhelte, a helyszíni szemle erre nem megfelelő eszköz, sem a felek, sem a bíróság nem rendelkezik a kérdés megítéléséhez szükséges szakértelemmel.

Az 58.487.752,-Ft összegű tétel kapcsán 2015.03.20, 2015.05.18., 2015.05.22. napján kelt beadványaiban is tett nyilatkozatot. A 17.468.241,-Ft-os tétel nem bizonyított, az alperes általi levezetése is téves. A 70.513,-Ft összegű telefonszámla költség áthárítására sem a felek szerződése, sem jogszabály nem ad alapot. A szerződések által fel nem ölelt, illetve az okiratokkal alá nem támasztott közüzemi költségek beszámíthatóságát alappal vitatta.

* * *

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki.

- **Az V. sz. - szennyvíz átadás-átvételi- szerződés melléklete 2.1.pontja** rögzítette, hogy az alperes 2014. július 30. napjáig külön számlát bocsát ki az ivóvíz szolgáltatás, a szennyvíz elvezetési és külön számlát a szennyvíz tisztítására annak érdekében, hogy a felek utólagos elszámolása egyértelmű és elkülönített legyen a végleges működési engedélyek kiadásáig. A számla készítési és kezelési díja adatszolgáltatással együtt havi **4.018.640 forint + ÁFA** összegben, a folyószámla és díjhátralék kezelés díja **1.071.065 forint + ÁFA** összegben került meghatározásra 2013. május 1. napjától, azaz **együttesen havi bruttó 6.463.925 forintban**.

Az alperes e címen 2013. évre bruttó havi 6.463.925 forintot számlázott, 2014. januárjától már csak havi 5.511.927 forintot.

- A 2012. szeptember 15. napján létrejött vállalkozási szerződés **(III. szerződés) melléklete** szerint a **karbantartási költség havi bruttó 1.206.500,-forint, az alapanyag költség 13.102.069,- forint** (G.40.002/2015/6.).

- A Székesfehérvári Törvényszék előtt G.40.008/2015.számon folyamatban volt perben - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyásával - a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.663/2015/6-II. számú ítéletének jelen perre vonatkozó részében megállapította, hogy a felek közötti szennyvíz átadás-átvételi szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely alapján az alperes kizárólag egy számlában érvényesíthetné az ivóvíz, szennyvízelvezetés, és szennyvíz tisztítás tevékenységek ellenértékét. A másodfokú ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság azon álláspontja is helyes, hogy Helység1 Megyei Jogú Város Önkormányzata 2/2002/I.11./sz. közgyűlési rendelete nem értelmezhető akként, hogy kizárólag egy számlát állíthatna ki az alperes az általa végzett tevékenysége vonatkozásában (G.40.038/2017/1/F/1.).

- A felperes 2015. augusztus 18. napján **engedményezte** Helység1 Megyei Jogú Város Önkormányzatára a 2017. május 9. napján a bírósághoz érkezett kereset módosítás F/1-F/6 alatti számlái szerinti követelését 115.261.135 forint értékben, majd 2017. március 14. napján ugyanezen keresetmódosítás F/31-F/32.számú számláit 111.916.294 forint, összesen **227.177.429 forint erejéig**. (G.40.038/2017/3.sorszám alatti irat és 6. sorszám alatti irat)

- A Székesfehérvári Törvényszék 7.Fpk.143/2018/15. számú végzésével rendelte el a felperes felszámolását, annak kezdő időpontja 2019.február 22. napja.

* * *

A felperes fellebbezése az így kiegészített tényállás alapján kisebb részben – az elsőfokú perköltség tekintetében – alapos, míg az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást – a fenti kiegészítéssel – a kereset elbírálásához szükséges és egyben elégséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg, s a jogvitát az eljárására irányadó szabályok lényeges (az ügy érdemére is kiható) megsértése nélkül bírálta el. Érdemi döntése és annak jogi indokolása – az alábbi pontosításokkal – helytálló, emiatt a peres felek fellebbezése az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, illetve - a per fő tárgya tekintetében – az elsőfokú ítélet megváltoztatására nem adott alapot.

I.

Hatályon kívül helyezési ok hiánya:

Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme szerint az üzemeltetési - karbantartási költségek vonatkozásában **az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte az általa kért bizonyítás lefolytatását.** A felperes által elismertet meghaladó üzemeltetési - karbantartási költség felmerülését és azt, hogy e költsékezés mögött álló tételek éppen az általa folytatott szennyvíz tisztítási üzletágban kerültek felhasználásra, az alperes a számlák csatolásával és tanúk útján, valamint a fellebbezésében is megjelölt módon (a szennyvíztisztító telep bejárása útján) kívánta igazolni, melyhez „szakértő tanú” előállítását vállalta (G.40.002/2015/18.számú jegyzőkönyv).

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítvány teljesítését lényegében amiatt mellőzte, mert nem megfelelő bizonyítási eszköz az el nem ismert költsékezés vonatkozásában a tanúk útján történő bizonyítás, az nem szolgáltat elegendő bizonyítékot a költsékezés tényére, indokoltságára, mértékére. Az alperesnek ezt a felek szerződésében meghatározott teljesítési igazolással kellett volna igazolni, évekkel később, utólagosan e bizonyítás már nem vezethet eredményre.

A bizonyítási indítvány mellőzésének oka kapcsán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban helyesbíti, hogy - ahogyan azt az alperes is helyesen felismerte és nevesítette fellebbezésében – egy folyamatos üzemi működés standard költségeinek meghatározása **szakkérdésnek minősül.** Erre vonatkozóan azonban – nyilatkozatát tartalma alapján értékelve - szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványt az alperes nem terjesztett elő, azt nem pótolja az általa kért műszaki bejárás és ahhoz megfelelő szakértelemmel rendelkező tanú előállítása.

A Pp.3.§. /3/ bekezdése szerinti a bíróságot terhelő tájékoztatási kötelezettséget kibontó 1/2009/VI.24./PK. vélemény 7. pontja értelmében a tájékoztatásnak szakértői bizonyítás szükségessége esetén -kivételes módon - a bizonyítási eszközére is ki kell terjedni. Jelen jogvita azonban a Pp. XXVI. fejezetébe tartozó kiemelt jelentőségű per, melyben a Pp.386/J.§-a értelmében a bíróság nem köteles a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. Ennek megfelelően a kiemelt jelentőségű perben a Pp.386/J.§-a rendelkezése alapján (a bizonyítás eszközéről) a szakértő bevonásának indokoltságáról a bíróság nem kell, hogy tájékoztatást nyújtson. A szakértő kirendelésére vonatkozó – adekvát -bizonyítási indítvány hiánya az, ami az alperes által előterjesztett – szükségtelen - bizonyítási indítvány Pp.3.§. /4/ bekezdése alapján történő elutasítását (mellőzését) indokoltá tette.

Helyesen hivatkozott arra az alperes, hogy az elsőfokú ítélet **(32.) és (38.) bekezdése egymásnak ellentmondó tartalmú** a tekintetben, hogy az abban megjelölt 58.487.752 forint beszámítására irányuló alperesi igénynek az elsőfokú bíróság helyt adott-e, vagy azt

elutasította. Az ellentmondás azonban a fellebbezésben foglaltakkal szemben nem érdemi (nem feloldhatatlan), az látszólagos. Az elsőfokú ítélethez kapcsolódó – későbbiekben részletezendő – matematikai levezetéséből egyértelmű az, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet 32. bekezdésében foglaltaknak megfelelően az alperes javára számolta el a kérdéses tételt, emiatt a 38. bekezdésben foglaltak mellőzése szükséges az indokolásból. Felperes ezt fellebbezésében – helyesen – fel is ismerte és fellebbezése éppen e tétel elszámolásának mellőzésére irányult.

Minden alap nélkül kifogásolta az alperes azt is, hogy - az egyes tételek konkrét összegének megjelölése hiányában - **az elsőfokú ítélet számítási módja követhetetlen és ellenőrizhetetlen.** Az elsőfokú bíróság ítélete az előző bekezdés szerinti (de önmagában az ítéletből is egyértelműen következő) korrekcióval mind a kereset, mind a beszámítás vonatkozásában számszerűen és azonosíthatóan megjelölte az elszámolt tételeket, csupán e tételeknek – az érthetőséget és a követhetőséget erősítő levezetése – a tételek csoportonkénti és végösszesítése - maradt el. Ez azonban nem minősül az indokolás másodfokú felülbírálatot ellehetetlenítő hiányosságának, azt az ítéltábla a II. pont alatt pótolta.

A felperes fellebbezésében megjelölt eljárásjogi szabálysértések részben nem állnak fenn, másrészt nem minősülnek az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges (az ügy érdemére is kiható) megsértésének. Az elsőfokú bíróság G.40.038/2017/45. sz. végzése alapján **az alperes által G.40.078/2020/4. sorszám alatt előterjesztett beadványt** az elsőfokú bíróság az ítéletének meghozatala előtt **valóban nem küldte meg az felperes részére (Pp.3.§./6/ bekezdés).** E mulasztása nem minősül az ügy érdemére is kiható eljárás szabálysértésnek. A kérdéses alperesi beadvány a korábbiakhoz képest új elemet nem tartalmazott, megküldésének elmaradásához kapcsolódóan a felperes eljárás jogai nem csorbultak, tényleges joghátrányra a felperes sem hivatkozott fellebbezésében.

Helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy **szükségtelen volt az indokolást nem tartalmazó ítélet külön megküldése.** Ebből azonban a feleket hátrány nem érte. A jogorvoslati jog gyakorlásának megnyílt az elsőfokú ítélet teljes terjedelmében történő közlésétől számítandó (Pp.234.§./1/ bekezdés).

A számla kiállítás díjára vonatkozóan a felperes által előterjesztett, **szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítvány** (G.40.002/2015/11.szám alatti beadvány 19.oldal). **teljesítésére valóban nem került sor,** s a bizonyítási indítvány teljesítésének mellőzését az elsőfokú bíróság nem is indokolta ítéletében. Ez amiatt nem tekinthető eljárás szabálysértésnek - és amiatt nélkülöz minden alapot az ezt hiányoló felperesi fellebbezés -, mert azt követően már nem volt fenntartott a bizonyítási indítvány, miután a per tárgyalásának felfüggesztésére alapot adó peres eljárás a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.663/2015/6-II. számú ítéletével jogerősen befejeződött és megállapításra került, hogy a felek közötti szerződés számla kiállítására vonatkozó azon rendelkezése nem ütközik jogszabályba (így nem érvénytelen), mely szerint az alperesi szolgáltatáshoz kapcsolódóan nem csupán egy számla kiállítására kerül sor.

A felperes a G.40.038/2017/3. sorszám alatti beadványában és ahhoz kapcsolódóan a G.40.038/2017/4. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben akként nyilatkozott, hogy a módosított kereseti kérelme szerint **már nem vitatja** a megállapodások érvényességét és az

alperes által **beszámított számla készítési díjakat**. Az elsőfokú bíróság G.40.038/2017/7.sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldalán össze is foglalta a felek nyilatkozatait („a felperes elismerte az alperes számlakészítéssel, hátralék kezeléssel kapcsolatos igényét”), s a felperes erre az összefoglalásra sem tett észrevételt, holott jogi képviselője a tárgyaláson jelen volt. A korábbi bizonyítási indítványhoz képest a későbbi keletű - megszorítást nem tartalmazó – elismerése szükségtelenné tette a korábbi - vitatáshoz kapcsolódó - bizonyítási indítványa mellőzésének indokolását, így az elsőfokú bíróság e téren nem mulasztott.

Felperesi fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság **a teljes perköltség tekintetében határozott** a rPp.81.§./1/ bekezdése alapján. Döntése megszorítást nem tartalmaz, az előlegzés tényére is utal, így az a felperes által lerótt illetékre is szükségképpen kiterjedt, hiszen éppen emiatt nem marasztalta perköltségben a nagyobb (2/3) arányban pervesztesnek tekintett felperest.

II.

A felek közötti elszámolás:

Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság azt, hogy a perben neki kellett a kereset tárgyát képező 2013-2016. évek vonatkozásában az elszámolást elvégeznie, mert az alperes elzárkózó magatartása miatt az előírt adatszolgáltatásra, s az éves teljesítésigazolásra nem került sor.

Ennek során elfogadható, hogy az elsőfokú bíróság abból (a mérleg elv szerinti) tételből indult ki, hogy egyik oldalon a felperes által a szennyvíztisztítási díj kapcsán kiállított számlákat vette figyelembe (G.40.002/2015/1/F/9-F/32; G.40.002/2015/F/11/F/1-F/39; G.40.038/2017/3/F/1-F/56), mely alapján az összes szennyvíztisztítási díj 1.795.744.141 forint volt, míg a másik oldalon az azt csökkentő alperesi tételeket értékelte. Helyesen jelölte meg az alperes által igazolt vagy a felperes által elismert, így beszámítandó tételeket, valamint azon tételeket is, melyeket a felek jogviszonyára irányadó rendelkezések vagy bizonyítatlanság okán mellőzni kell.

Az elsőfokú ítéletben elszámolt tételek – az egyszerűbb követhetőség érdekében összevontan és más csoportosításban - **a következők voltak:**

I. A felperes által számlázott szennyvíz tisztítási díjból az alperes oldalán **meg nem térült összeg** - mellyel az alperes az V. szerződés értelmében - nem köteles elszámolni: **331.174.466 forint**.

II. A felperes által a tényállás kiegészítésben megjelölt számlákból eredő követelés engedményezése folytán kieső tétel: **227.177.429 forint**.

III. Az alperes **I-V. számú beszámításai**ból elfogadott tételek: **265.058.728 forint** (elsőfokú ítélet 7. oldal 25-30. bekezdés).

IV. A **G.40.002/2015/11.** sz. alatti felperesi beadványban a beszámításokból elismert tételek: **265.341.226 forint** (elsőfokú ítélet 31.bekezdés).

V. A **G.40.002/2015/16.** sz. alatti felperesi beadványában szereplő elismerés: **273.408.631 forint** (elsőfokú ítélet 33.bekezdés).

VI. A **G.40.038/2017/13.** sz. alatti beadványban elismert **195.226.062 forint** (elsőfokú ítélet 34.bekezdés).

VII. Az elsőfokú bíróság által elfogadott **58.487.752 forintos** tétel (elsőfokú ítélet 32. bekezdés).

Az I-VII. bekezdésben foglaltak együttes összege 1.615.874.294 forint. Ez szembeállítva a felperes által számlázott 1.795.744.141 forinttal a különbözet éppen az elsőfokú ítéletben szereplő marasztalási összegnek megfelelő 179.869.847 forint. Erre tekintettel, bár az elsőfokú ítélet összevont és egyszerűen követhető jelleggel valóban nem tartalmazta az elszámolás során figyelembe vett tételeket, azonban abban valamennyi az elsőfokú ítélet meghozatala alapjául szolgáló tétel megtalálható volt és az elsőfokú ítélet számítása az alapján ellenőrizhető, döntése felülbírálható volt.

Az alperes a felperes által számlázott 2013-2014. évi szennyvíz tisztítási díjjal szemben az alábbi beszámítással élt:

I. Beszámítás (G.40.002/2015/4. 2014. március 31) = 313.920.461 forint. Ebből a számlakészítési díj 77.567.104 forint, a bérleti díj 571.500 forint, a szakszemélyzet biztosítása 46.756.665 forint, a továbbszámlázott díjak 70.513 forint, üzemeltetési és karbantartási díj 130.466.927 forint, egyéb követelés (engedményezés alapján, utalások egymással szemben, nyilvántartott kamatok) 58.487.752 forint

II. Beszámítás (G.40.002/2015/4; 2014. június 18.) = 94.104.689 forint. Ebből 2014. év első 5 hónapjára a számlakészítési díj 27.559.635 forint, a bérleti díj 190.500 forint, a szakszemélyzet biztosításának díja 21.823.335 forint, az üzemeltetési, karbantartási díj 3 hónapra 42.702.480 forint, a közüzemi szolgáltatás 1.828.739 forint.

III. Beszámítás (G.40.002/2015/4., 2014.október 1.) = 102.852.004 forint (2014.júniusi és júliusi számlakészítési díj 22.047.708 forint, a bérleti díj 254.000 forint, a szakszemélyzet biztosítása 22.860.000 forint, az üzemeltetési, karbantartási díj 56.936.640 forint, a közüzemi szolgáltatás 753.656 forint.

IV. Beszámítás (G.40.002/2015/4; 2014.november 25.) = 62.413.981 forint. Ebből a 2014. október havi szakszemélyzet biztosítási költség 5.477.341 forint, az üzemeltetési, karbantartási díj 56.936.640 forint.

V. Beszámítás (G.40.002/2015/4, 2015. március 2.) = 54.813.830 forint. Ebből a számlakészítési díj 16.535.781 forint, a bérleti díj 317.500 forint, az üzemeltetési és karbantartási díj 14.234.160 forint, a szakszemélyzet biztosítása 23.097.659 forint, a közüzemi díj 628.730 forint.)

III.

Az elszámolás kapcsán felmerült jogkérdések

és annak egyes tételei:

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítéltábla, hogy minden alap nélkül hivatkozott arra a felperes, hogy a beszámítás figyelembevétele miatt az elsőfokú bíróság ítélete **a Cstv. 36.§-át és 38.§./3/ bekezdését sérti**. Az alperes peren kívül (és a per folyamán is) még a felperes felszámolásának kezdő időpontja (2019. február 22.) előtt élt beszámítással. A Pp.296.§./1/ bekezdése alapján a beszámítás a felpereshez intézett, vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal megtörtént, annak erejéig a Pp.296.§./2/ bekezdése alapján az alperes kötelezettségei megszűntek. Emiatt a beszámított követelés hitelezői igényeként a felperes felszámolási eljárásába történő bejelentésére nem volt szükség. Az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott bírói gyakorlat értelmében az alperesi igényérvényesítés így nem a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelésnek minősül.

Arra is minden alap nélkül hivatkozott a felperes, hogy **a II. (2014. június 18-ai) alperesi beszámítás** amiatt nem vehető figyelembe, mert **azt nem az alperes képviselője írta alá**. Miután a perben e beszámítás – a meghatalmazással igazolt jogi képviselő útján - megismétlésre került, a felperes által felvetett képviseleti problémának nincs jelentősége.

A számlakészítési díj elismert mértéke kapcsán nem iratellenes az elsőfokú ítélet indokolása. Az I. pontban részletezett későbbi időpontú felperesi nyilatkozat alapján az I.-III. sz. alperesi beszámításban megjelölt számlakészítési díj már nem minősült vitatottnak. (G.40.038/2017/3.;G.40.038/2017/4. jkv. szerinti felperesi nyilatkozatok; G.40.038/2017/7. sz. jkv. 2. o. kapcsán az észrevétel hiánya) Erre tekintettel a per korábbi szakában előterjesztett, s a fellebbezésben megismételt azon – egyébként is téves - felperesi érvelésnek nincs jelentősége, mely szerint a felek jogviszonyára 2013. május 31. napjáig csak az I. sz. szerződés rendelkezései lehetnek irányadóak, és az V. szerződés nem alkalmazható visszamenő hatállyal. A későbbi elismerésre figyelemmel a korábbi - feltűnő értékaránytalanságra alapított - érvénytelenségi kifogás nem minősül fenntartottnak, így arra az elsőfokú ítélet indokolásának sem kellett arra reagálnia, így az nem sérti a Pp.221.§./1/ bekezdésében foglaltakat.

Az elsőfokú bíróságot – a korábban kifejtettek szerint - nem terhelte a Pp.3.§./3/ bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség a kiemelt jelentőségű perben. Az alperes szennyvízdíj fizetési kötelezettsége a szolgáltatási vállalkozási szerződés 3.6. pontja értelmében a ténylegesen befolyt díjak erejéig állt fenn, csökkentve azt a felek között létrejött szerződések szerinti díjakkal és az adatszolgáltatási díjjal. Az pedig nem képezte vita tárgyát, hogy a

megtérülés elérte (legalább) az A/25/1.szám alatti kimutatásban foglalt mértéket. Ehhez képest nem az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség arra vonatkozóan, hogy az általa állított és okirattal alátámasztott megtérülést meghaladta a fogyasztók teljesítése. **A Pp.164.§./1/ bekezdése alapján a felperes érdekében állt annak igazolása, hogy az általa elismertet meghaladó bevételhez jutott az alperes** akár az alperesi számlára történt, az elismertet meghaladó összegű befizetés, akár más teljesítés (pl.: az alperes és a fogyasztó kölcsönös igénye esetén kompenzáció) útján.

Amennyiben az alperes – a szerződésnek megfelelően – már a pert megelőzően adatot szolgáltatott volna (alapbizonylatai bemutatása mellett) a díj megtérülésére, úgy a felperest már keresetéhez kapcsolódóan is terhelte volna az ehhez képest mutatkozó többlet megtérülés állításának és bizonyításának kötelezettsége, melynek igazolásához az alperes betekintést köteles biztosítani könyvelésébe és számlaforgalmába. (Pp.190.§ (2) bek.) Ugyanez irányadó a konkrét esetben, azaz a csak a per alatt teljesített alperesi adatszolgáltatás esetén is. A felperes részéről nem volt elegendő pusztán vitatni az alperes által állított és bizonylatokkal is alátámasztott megtérülés mértékét, hanem az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek megfelelő (saját) bizonyítási indítványt kellett volna előterjesztenie akár az alperesi kimutatásban nem szereplő teljesítés (kompenzáció) léte, akár a megtérülés szakértő útján történő ellenőrzése iránt.

Ennek elmaradása folytán nem sérelmezheti alappal azt, hogy az általa számlázott, de a rendelkezésre álló peradatok szerint meg nem térült szennyvízdíjat az elszámolás során az elsőfokú bíróság levonásba helyezte. Az alperes valóban előterjesztett e vonatkozásban szakértői bizonyításra irányuló indítványt, azonban az alperesi bizonyítási indítvány teljesítésének elmaradását - saját indítvány előterjesztésének hiányában - a felperes alappal nem sérelmezheti. Az ítéltábla emiatt a meg nem térült 331.174.466 forint levonásba helyezését nem kizárólag az alperes által A/25/1.szám alatt csatolt - az alperes teljesítési segédje által készített - adatszolgáltatás alapján, hanem alapvetően a kimutatásban foglaltakhoz képest jelentkező többlet felperes általi bizonyításának hiánya miatt tartotta indokoltnak.

Az alperesi fellebbezési hivatkozásával szemben a felperes az eljárás folyamán végig kifogásolta azt, hogy az alperes a kereset tárgyához képest **későbbi időszakok költségeit kívánta** a korábbi időszak szennyvíz tisztítási díjába **beszámítani**. Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság azt, hogy nem a jogszabályi rendelkezések, hanem a felek szerződése zárja ki azt, hogy a kereset szerinti időszak (2013-2016. évek) vonatkozásában előterjesztett szennyvíz tisztítási díjigénnyel szemben az alperes egy későbbi (2017-2018) időszak költségét beszámítsa. Kiterjesztő értelmezés nélkül is ez következik az V. sz. szerződés 3.6. pontja Ptk. 207.§ (1) bekezdése szerinti helyes értelméből.

A felek jogviszonyában az igény érvényesítésének logikája azon alapult, hogy csak a fogyasztóktól befolyt díjjal kell az alperesnek elszámolni. Ugyanakkor – érvelésével szemben – költségeit nem érvényesíthette az alperes korlát nélkül. Az V. sz. szerződés 3.6. pontja nem jogosította fel a befolyt díjat meghaladó költségei érvényesítésére. Az alperes tehát nem önállóan (a szennyvíztisztítási díjtól függetlenül), hanem kizárólag a megtérült és a felperesnek tovább utalandó szennyvíztisztítási díjjal szemben érvényesíthette költségeit, s azt is csak a felek szerződéseiben szabályozott költségnem és mérték szerint. Ennek során az is értelemszerű, hogy csak az V. sz. szerződés 3.6. pontja értelmében utalandó szennyvízdíjjal

azonos időszakra eső költségek levonására (beszámítására) jogosult, de az esetleg a terhére kimutatható különbözet megfizetésére köteles. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ezzel ellenkező – folyószámla egyenleg görgetésnek megfelelő értelmezés – olyan visszaélésre alapot adó, végeláthatatlan elszámolási folyamathoz vezethet, melynek következményeként a felperes szennyvízdíj bevételt nem realizálna, legfeljebb a jogviszony lezáráskor.

Helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy önmagában a költség felmerültét igazoló bizonylat csatolása a költség elszámolhatóságát nem alapozzák meg. Egyetértett az ítéltábla a felperes és az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a szerződésekben meghatározott bérjellegű költségeket meghaladóan **központi igazgatási részköltséget** az alperes akkor sem számíthat fel, ha azok nála ténylegesen fel is merülnek és a szennyvíztisztítási díj meghatározására vonatkozó hatósági árképzésben tételként szerepelnek. A többféle ágazati tevékenységet végző alperes igazgatási költségének – bevétel arányos vagy más szempontú – áthárítására, illetve az alperes Önköltség Számítási Szabályzata felek jogviszonyára történő alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha azt a felek megállapodása a jogviszony részévé teszi, erre ilyen tartalmú megállapodás hiányában nincs lehetőség. Ugyanez irányadó az eljárás során az alperes által megállapodás hiányában érvényesíteni kívánt „időarányos bérre”, egyéb „alperesi saját munka” költségre is.

Ugyanezen okból helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság a **70.513 forint telefonköltség** és a vitatott **közütemi szolgáltatások költségének elszámolását is**. Önmagában az, hogy az alperesnél felmerült ilyen költség, és a tevékenysége ellátáshoz kapcsolódott, a felek szerződése alapján nem teszi lehetővé annak elszámolását. (Megjegyzi az ítéltábla, hogy a csatolt iratokból az pedig nem állapítható meg, hogy az áthárítani kívánt szolgáltatás mennyiben volt köthető a felperes saját fogyasztásához, mennyiben a telep működéséhez.)

A felperesi elismerést meghaladó **üzemeltetési és karbantartási költség** levonásának elmaradása, az I. pontban részletezett (a költség meghatározására vezető) szakértői bizonyítás elmaradása folytán alappal nem kifogásolható. Az 58.487.752,-Ft vitatására vonatkozó nyilatkozatát – az érvénytelenségi per számára negatív eredménnyel történt befejeződését (2016.03.16.) követően – a felperes nem ismételte meg, így a tétel levonásba helyezése nem jogsértő.

Az ítéltábla nem találta jogszabálysértőnek azt sem, hogy az elsőfokú bíróság egységes kamatfizetési kezdő időpontot határozott meg, mivel a felek jogviszonyában a költségek visszatérő jelleggel és közel azonos nagyságrendben merültek fel, így az egységes kamatfizetési kezdő időpont megfeleltethető a kártérítési ügyekre kidolgozott - de a bírói gyakorlat által általánosan alkalmazott - közös 1. számú BK-PK. kollégiumi állásfoglalásban foglalt szempontoknak. Az elsőfokú bíróság azonban nem észlelte, hogy a felperes késedelmi kamatigénye kezdő időpontját 2016.01.01. napjában jelölte meg (G. 40.038/2017/3), s ezt a kereset későbbi leszállítása során sem érintette (G. 40.038/2017/13), ezért a Pp. 215.§-ban foglaltakra tekintettel a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja sem lehet korábbi.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a per főtárgya tekintetében – a kamatfizetés kezdő időpontját érintő fenti pontosítással a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú perköltség viselése körében helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy az adatokat visszatartó, a szerződés szerinti elszámolási kötelezettségét akadályozó alperes a perre okot adott, így a Pp.80.§./2/ bekezdése alapján a felperes teljes perköltségének megfizetésére köteles. (Megjegyzi az ítéltábla, hogy a Pp.121/A.§. /1/ bekezdése és a Pp.80.§./6/ bekezdése alkalmazására alapot adó adat nem merült fel.) Ennek megfelelően az ítéltábla a legmagasabb kereseti kérelem szerinti pertárgyérték alapul vételével (G.40.038/3. 3.o.; 987.931.227,-Ft), de a Pp.80.§./2/ bekezdése alapján az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezéseit megváltoztatva az alperest kötelezte az együttesen 1.500.000 forint fizetési meghagyásos eljárási díj és kiegészítő illeték, valamint a felperest képviselő ügyvéd 32/2003/VIII.22./IM. rendelet 3.§./2/ bekezdés c/ pontja; 3.§ (6) bekezdése és 4/A.§-a szerint meghatározott, a kifejtett tevékenységgel arányos ügyvédi munkadíja megfizetésére.

A másodfokú eljárásban a fellebbezési pertárgy érték (385.657.889 + 179.869.847) 565.527.736 forint volt. Mindkét fellebbezés alaptalannak bizonyult a per fő tárgya tekintetében, ezért az alperes a Pp.78.§./1/ bekezdése alapján az általa lerótt fellebbezési illetéket maga viseli, a felperes pedig köteles a jelen perben még alkalmazandó 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./2/ bekezdése, és 15.§./1/ és /3/ bekezdése alapján – az öt megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett – a fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Miután a felperes fellebbezése bizonyult a nagyobb pertárgyérték vonatkozásában alaptalannak, így a különbözet után köteles az alperes jogi képviseletével kapcsolatos másodfokú eljárási költség megtérítésére, egyúttal saját fellebbezési képviseleti költségét viseli. A jogi képviseleti költséget az ítéltábla az IM. rendelet 3.§./2/ bekezdés c/pontja, 3.§./5/ és /6/ szerint - a kifejtett tevékenységgel arányban - az IM. rendelet 4/A.§-a alapján áfával növelten a rendelkező részben írt mértékben határozta meg.

Győr, 2020. szeptember 23.

dr.Szalai György s.k.
a tanács elnöke

dr.Mészáros Zsolt s.k.
előadó bíró

dr.Ferenczy Tamás
bíró